

**Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіка та міжнародних відносин
кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор Міжнародного
гуманітарного університету
доц. Громовенко К.В.

«30» вересня 2020 р.

Силабус

Назва курсу	Педагогічна практика
Викладачі	д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна
Профайл викладачів	https://www.researchgate.net/profile/Elena_Martynyuk https://publons.com/researcher/1753300/olena-martynyuk/ https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36069312000
Контактний тел.	+38093-95-18-103
E-mail:	emartynuk2017@gmail.com
Сторінка курсу у Moodle	https://moodle.mgu.edu.ua/course/index.php?categoryid=237
Консультації	Двічі на тиждень ауд. 401

Силабус розглянуто та прийнято на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від 26.08 2020 р.

Завідувач кафедри менеджменту проф. Деркач Т.В.

Перевірено:

Гарант освітньо-наукової програми проф. Гончарук А.Г.

Перевірено:

Начальник навчального відділу доц. Райчева Л.І.

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи проф. Гончарук А.Г.

1. Анотація до курсу

Педагогічна практика – відіграє значну роль в навчальному процесі Міжнародного гуманітарного університету оскільки вищі навчальні заклади такого рівня готують фахівців, здатних акумулювати сучасні знання і передавати їх студентам.

Педагогічна практика є складовою частиною підготовки фахівців до викладацької діяльності. В межах підготовки за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» аспіранти отримують ґрунтовну педагогічну підготовку.

Практика надає аспірантам практичну можливість опанування: навчально-виховним процесом у вищій школі (зокрема викладання професійних дисциплін), науково-методичною роботою забезпечення навчального процесу, організацією навчальної діяльності студентів, здобуттям компетенцій практичної викладацької діяльності.

Завдання практики полягають у :

безпосередньому ознайомленні аспірантів-практикантів з формами та методами викладання дисциплін, що використовуються на кафедрі, а також їх практичному оволодінню;

вихованні у аспірантів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;

здобутті аспірантами професійних якостей майбутнього викладача - вміння готувати лекційний матеріал з використанням останніх досягнень в даній царині науки, чітко, доступно, логічно та послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією тощо.

Педагогічна практика покликана забезпечити здобувачам такі необхідні компетентності, як:

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Навички міжособистісної взаємодії, співпраці і роботи у команді: відкритість до співпраці, самосвідомість, дисциплінарна обізнаність, інтеграція та командні навички.

ЗК-8. Знання та дотримання принципів наукової етики та академічної доброчесності.

ЗК-11. Лідерські навички: кар'єрне бачення, обрання та формування цілей проєктів, координація та ведення інших до досягнення цілей, визначення пріоритетів та координація власних завдань, прийняття відповідальних та обґрунтованих рішень, впевнений захист власних ідей та рішень, вміння вирішувати конфлікти.

ЗК-12. Навички виживання: самомотивація та вміння мотивувати інших, наполегливість, здатність до пристосовування, самоусвідомлення розвитку як науковця, створення кола спілкування та співпраця з колегами.

ФК-9. Здатність розробляти інноваційні підходи в освітньо-науковій діяльності.

ФК-15. Здатність до ділового спілкування у науковому та освітньому середовищі.

ФК-16. Навички педагогічної майстерності та викладацької техніки.

ФК-17. Здатність до розробки навчально-методичного забезпечення освітніх компонент (дисциплін).

2. Мета та цілі курсу

Метою проведення педагогічної практики – є закріплення педагогічних навичок, вдосконалення знань, необхідних для роботи у вищих навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій викладача.

3. Формат курсу

Під час практики аспіранти виконують такі завдання:

- Відвідування та аналіз лекцій, семінарів, лабораторних занять викладачів ІПЕМ МГУ (не менше 10).

- Планування лекцій, семінарів, лабораторних занять на період педагогічної практики, розробка конспектів, проведення двох відповідних занять (лекцій).
- Систематичний аналіз своєї практичної діяльності та досвіду навчально-виховної роботи ЗВО, ведення щоденника педагогічної практики.
- Педагогічні спостереження за академічною групою під час проведення занять. Складання психолого-педагогічної характеристики групи.
- Надання консультативної допомоги студентам молодших курсів (1-2 курс) з метою ефективної адаптації студентів до навчального процесу ЗВО і підвищення успішності навчання.
- Підготовка звітної документації, звіт на кафедрі.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньо-наукової програми проходження педагогічної практики має забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

ПРН-16. Використовувати прийоми та навички ділового спілкування під час індивідуальної бесіди, у процесі колективного обговорення проблем на переговорах та у виступах перед аудиторією.

ПРН-20. Проводити лекції, практичні заняття, здійснювати поточний та проміжний контроль знань.

ПРН-21. Використовувати творчий підхід до розробки навчально-методичного забезпечення освітніх компонент (дисциплін).

5. Обсяг курсу

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
2	60	-	-	60 / 60

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Курс, (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
2022 - 2023	5	3	обов'язкова

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Здобувачі можуть отримати завдання та теми курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі **Moodle**. Окрім того, практичні навички пошуку та аналізу інформації за курсом, оформлення індивідуального щоденнику практики, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою. Крім того можна використовувати Інтернет-платформи: Онлайн Майндмеппінг та <https://prometheus.org.ua/> , тощо.

8. Політики курсу

Базами проходження педагогічної практики аспірантів є кафедри ІПЕМВ МГУ. Для проходження практики аспіранти можуть бути скеровані і в інші навчальні підрозділи (наприклад, коледж), де викладаються відповідні дисципліни спеціалізації і здійснюється підготовка студентів за освітніми програмами першого чи другого рівнів вищої освіти.

Педагогічна практика передбачає такі види робіт:

Види аудиторних робіт проведених аспірантом: семінарських; практичних; лекційних занять.

На період проходження практики аспіранта рекомендовано орієнтувати проведення занять за тематикою дисертаційної роботи або зв'язувати з можливістю подальшої викладацької діяльності.

Види навчально-методичних робіт: вивчення досвіду викладання провідними викладачами кафедри; підготовка матеріалів для проведення аудиторних занять навчальних дисциплін; розробка ділових ігор, завдань, кейсів і тренінгів; самостійне вивчення літератури, що присвячена викладацькій роботі, освітнім технологіям.

Практика включає чотири етапи: підготовчий, початковий, основний, заключний.

Підготовчий етап. Підготовка до проходження практики розпочинається на лекційних, семінарських та практичних заняттях із професійно-орієнтованих дисциплін.

Початковий етап. На початковому етапі аспірант: з'ясовує функції, мету, завдання практики; складає індивідуальний план проходження практики; ознайомлюється з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу у закладах вищої освіти (зокрема – із специфічними умовами навчання) та основами методики викладання і педагогічної майстерності у вищій школі; відвідує заняття керівника практики; укладає розгорнуті план-конспекти занять, обговорює їх з науковим керівником; готує необхідні методичні та дидактичні матеріали для проведення занять.

Основний етап. На основному етапі практики аспірант: проводить на належному методичному рівні заняття відповідно плану; організовує та проводить консультації для студентів; приймає участь у засіданнях кафедри.

Заключний етап. На заключному етапі аспірант: готує звітні матеріали проходження практики; звітує безпосередньому керівнику практики з метою перевірки та оцінювання; захищає результати практики у встановленому порядку.

9. Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Макс. оцінка
Тиждень 1	Змістова частина 1. Організаційна робота 1. Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики. Консультації керівників практики. 2. Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі. 3. Ознайомлення з робочими програмами, силабусами, змістом навчальних курсів (за фахом). 4. Складання індивідуального плану роботи на період практики.	Консультація керівника практики	Презентація, опорний конспект лекцій, література за фаховим напрямком	Основна [1-10], Додаткова та інформаційні ресурси за потребою	Вибір та визначення сучасних дискурсних аспектів лекційних питань	10
Тиждень 2-3	Змістова частина 2. Навчально-методична робота 1. Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять. 2. Написання планів-конспектів лекцій, семінарських, практичних чи лабораторних занять. 3. Моніторинг, аналіз та підготовка методичного забезпечення з дисципліни у вищій школі.	Консультація керівника практики	Презентація, опорний конспект лекцій, семінарське завдання, ділова гра	Основна [1-10], Додаткова та інформаційні ресурси за потребою	Створення дискусійної панелі при перегляді презентації, Вибір та визначення сучасних дискурсних аспектів лекційних питань	30
Тиждень 4-7	Змістова частина 3. Навчальна діяльність 1. Проведення різних за формою навчальних занять. 2. Налагодження контакту та педагогічної взаємодії зі студентами. 3. Організація самостійної роботи студентів. 4. Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.	Консультація керівника практики	Презентація, опорний конспект лекцій, семінарське завдання, ділова гра	Основна [1-10], Додаткова та інформаційні ресурси за потребою	Вибір тем індивідуальних завдань здобувачів обговорення та мозковий штурм для визначення концепції подальшого дослідження	40

	5. Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та пізнавальної діяльності студентів. 6. Аналіз педагогічних ситуацій. 7. Відвідування та аналіз навчальних занять викладачів, проведених у закладі вищої освіти. 8. Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.					
Тиждень 8-9	Підсумки вивчення курсу. Оформлення документації. Підготовка та захист звіту. Підведення підсумків практики.					20 100

10. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання успішності навчання здобувачів наукового ступеню доктора філософії здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно в національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС – A, B, C, D, E, FX, F).

Навчальні досягнення здобувачів з педагогічної практики оцінюються за рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості змістового контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності здобувачів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до індивідуального плану педагогічної практики (щоденнику практики). Робота здобувачів на всіх етапах педагогічної практики оцінюється в балах за видами роботи відповідно до критеріїв, що наведені вище.

Підсумковий контроль – залік. Залік з педагогічної практики виставляється з урахуванням виконаної здобувачем роботи та на підставі результатів захисту здобувачем звіту. Захист педагогічної практики здійснюється в присутності наукового керівника та керівника практики.

Здобувачу ступеня доктора філософії, який не виконав необхідну програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.

11. Звітна документація практики

До захисту практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії подаються наступні документи:

- 1) щоденник проходження практики (ПІБ здобувача вищої освіти, спеціальність, кафедра, за якою був закріплений здобувач, ПІБ наукового керівника, ПІБ керівника педагогічної практики, період проходження педагогічної практики, загальний обсяг годин);
- 2) відгук керівника педагогічної практики

12. Рекомендована література

1. Богучарова О. І. Риторично-мовленнєва компетентність та оптимізація лекційної майстерності аспіранта як викладача університету. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. 2016. №. 3 (2). С. 110-115.
2. Бухнієва О.А., Банкул Л.Д. Методичні аспекти підготовки аспірантів до інноваційної діяльності у вищому навчальному закладі. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. 2017. №. 36. С. 39-43.
3. Внукова О.М. Педагогічна компетентність для здобувачів освітньо-наукового рівня вищої освіти. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість вчителя : проблеми теорії і практики : зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. Вип. 26 (36). С. 7-11.
4. Кайдалова Л.Г. Щокіна Н.Б. Педагогічна практика аспірантів – передумова становлення особистості викладача. 2014. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/4058/1/4.pdf>
5. Ільницький Р., Процишин Н. Зміст підготовки аспірантів у вищих навчальних закладах України. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Педагогічні науки. 2016. №. 2. С. 44-52.
6. Коваль О. Розвиток педагогічної майстерності майбутніх викладачів економічних дисциплін в умовах аспірантури. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2014. №. 3. С. 145-153.
7. 8. Козубцов І.М. Методика науково-педагогічної діяльності аспірантів (ад'юнктів). Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2016. – №. 133. – С. 85-88.
8. Dabke D. Determinants of internship satisfaction in management education students. International Journal of Management in Education. 2015. Т. 9. №. 4. С. 379-395.
9. de Mora J. C., Wood K. Practical knowledge in teacher education: Approaches to teacher internship programmes. New York: Routledge, 2014. 233 p.
10. Zhang J., Xie H., Li H. Competency-based knowledge integration of BIM capstone in construction engineering and management education. International Journal of Engineering Education. 2017. Т. 33. №. 6. С. 2020-2032.

Додаткова

11. Мартинюк О.А. Визначення ролі технологій управління підприємством в контексті теорії інноваційної динаміки. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. Випуск 26. Частина 1. 2017. С. 101-106.
12. Мартинюк О.А. Головні тренди трансформації технологій управління підприємством в умовах динамічного середовища. Причорноморські студії. 2020. Випуск 50. С. 58-63
13. Мартинюк О.А. Формування моделі сучасного ВНЗ в Країнах ЄС. В науково-методичному семінарі «Моделі систем освіти країн Європейського Союзу», який відбувся 22 травня 2019 р., у Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach, Польщі освіти країн Європейського Союзу»
14. Мэнсер, М. Тайм-менеджмент. Эффективное управление временем / пер. с англ. Е. Мирошниченко. Москва: София, 2011. 128 с.
15. Трейси Б. Тайм-менеджмент по Брайану Трейси: Как заставит время работать на вас; 3-е изд. / пер. с англ. М. Иутиной. М.: Альпина Паблишер, 2011. 302 с.

Інформаційні ресурси

Законодавство України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>